

ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน
สอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี
ADMINISTRATIVE FACTORS AFFECTING THE EFFECTIVENESS
OF ISLAMIC PRIVATE SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF
THE PRIVATE EDUCATION IN PATTANI PROVINCE

¹ตัสนีม แนนแซ และ ²รุจิราพรณ คงช่วย

¹Tasnim Naesae and ²Rujirapun Kongchuay

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ประเทศไทย

Songkhla Rajabhat University, Thailand

¹amalintasnim1997@gmail.com, ²rujirapun_k@hotmail.com

Received :December 9,2024; **Revised :**January 15, 2025; **Accepted :**January 29,2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี 2) ศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี 3) ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครูผู้สอนรายวิชาสามัญในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 343 คน โดยได้มาจากการสุ่มแบบชั้นภูมิตามขนาดโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ แบบ Stepwise ผลการวิจัยพบว่า

¹นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

1. ปัจจัยทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด 3. ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ (X₁) ปัจจัยด้านงบประมาณ (X₄) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ (X₅) ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร (X₆) และปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X₂)

คำสำคัญ : ปัจจัยการบริหาร, ประสิทธิภาพของสถานศึกษา, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This independent study was aimed to 1) investigate the administrative factors of Islamic private school administrators under Office of the Private Education Pattani Province; 2) examine the level of effectiveness of Islamic private schools under the Office of the Private Education Pattani Province; and 3) explore the administrative factors of Islamic private school administrators affecting the effectiveness of schools under the Office of the Private Education - Pattani Province. The sample, obtained through stratified random sampling according to school size, consisted of 343 general subject teachers. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire with a reliability value of .95. Statistics used in this study were percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis. The results showed that: 1) School administrative factors of Islamic private school administrators under the Office of the Private Education Pattani Province as a whole, and each aspect was at the highest level. 2. The effectiveness of Islamic private schools under the Office of the Private Education Pattani Province as a whole was at the highest level. When considering each aspect, it was found that they were at high and the highest level. 3. Administrative factors affecting the effectiveness of Islamic private schools under the Office the Private Education Pattani Province included leadership factors (X₁), budget

factors (X₄), management factors (X₅), organizational structure factors (X₆) and information technology factors (X₂).

Keywords: Administrative Factors, School Effectiveness, School Administrators

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและมีความสามารถที่จะปรับตัวให้รู้และเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ รวมไปถึงการพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้เป็นสิ่งที่สังคมยุคปัจจุบันต้องการให้เกิดขึ้นเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนมีคุณภาพทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อม และมุ่งไปสู่การอยู่ดีมีสุขของคนไทยทั้งปวง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย ส่วนที่ 8 ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพในการศึกษาได้ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาตามมาตราที่ 49 วรรคแรกความว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และกำหนดนโยบายแห่งรัฐในมาตรา 80 (3) ว่ารัฐต้อง “พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับ และทุกรูปแบบให้ สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม” พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 22 การศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด และมาตรา 23 การจัดการศึกษาทั้งในระบบ และการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐาน ความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 4)

การจัดการศึกษาของไทยเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ภายใต้ขอบเขตที่ที่รัฐกำหนด จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กำหนดไว้ใน มาตรา 42 กำหนดไว้ว่า “ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา ตามที่กฎหมายกำหนด โดยรัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ของเอกชนในด้านการศึกษา” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542: 22-23) ซึ่งปัจจุบัน เอกชนได้เข้ามามีบทบาทสำคัญยิ่งในการให้บริการด้านการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการศึกษาใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากโรงเรียนมีการจัด การศึกษาและมีวิธีดำเนินงานตามหลักศาสนาอิสลามมีวัฒนธรรมและค่านิยมตามบริบทของชุมชน และสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550: 8)

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีวิวัฒนาการมาจากสถาบันการศึกษาที่เรียกว่า “ปอเนาะ” ต่อมารัฐได้ให้ “ปอเนาะ” จดทะเบียนและ แปรสภาพโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนา อิสลาม แล้วรัฐให้เปลี่ยนมาเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจนถึงปัจจุบัน มีโครงสร้างการ บริหารจัดการขึ้นตรงกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) สังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำหรับประเภทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ 1) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในระบบ 2) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม นอกกระบบ 3) โรงเรียนเอกชนการกุศล สำหรับหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนจะมี 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรวิชาศาสนา หลักสูตรวิชาสามัญและวิชาชีพ ภายหลังการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามให้ใช้ หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ.2546 ควบคู่กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ต่อมาได้มี การปรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานใหม่ โดยใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จนถึง ปัจจุบัน

ถึงแม้ว่าโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจะได้รับความนิยมจากประชาชนในพื้นที่เป็น อย่างมากแต่โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามยังพบปัญหาที่ต้องเร่งปรับปรุงแก้ไขหลายด้าน โดยเฉพาะด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอาจเนื่องจากมีปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อ คุณภาพการจัดการศึกษาโดยเฉพาะด้านวิชาการของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัย ด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ และปัจจัยด้านอุปกรณ์การสอน (อันวารุดดิน ดอเลาะ, 2557: 85) และมีปัญหาด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อ เทคโนโลยี การเรียน การสอนและด้านการวัดผลและประเมินผล (อาอิตะ เจ๊ะแหว, 2558: 140-146) และยังมีปัจจัยและ สาเหตุหลายๆประการ คือ คุณลักษณะของผู้บริหารและครู ทัศนคติของครู ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ ขวัญและกำลังใจ สภาพบริบทของโรงเรียน ขนาดของโรงเรียน การบริหาร

จัดการของผู้บริหาร การใช้ปัจจัยงบประมาณด้านการเรียนการสอน การใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ และปัจจัยหรือทรัพยากรทางการศึกษาต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธนา เกื้อกุล ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของ พบว่า ปัญหาที่พบในระดับมากคือผู้บริหารและครูไม่มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาหลักสูตร และขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ปัญหาที่พบในระดับมากที่สุด คือ ครูขาดเทคนิคการสอนที่หลากหลาย (ยุทธนา เกื้อกุล, 2560: 122-123)

ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องบริหารงานสถานศึกษาให้ไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาตลอดจนพัฒนาปัจจัยหลาย ๆ ด้านที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา Reid, David and Peter (1988) กล่าวว่า สถานศึกษาจะมีประสิทธิผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ ด้าน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับผู้บริหารการศึกษาในการบริหารงานไปสู่ความสำเร็จ ดังที่ กรุณา ภูมะลี (2556: 7-8) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขนาดเล็กในภาคตะวันออก ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางการศึกษา ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านการปฏิบัติตามนโยบาย ปัจจัยด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับ บัณฑิตาภรณ์ ศรีคาภา (2556: 17) กล่าวว่า ปัจจัยทางการบริหาร ได้แก่ ด้านโครงสร้างของสถานศึกษา ด้านภาวะผู้นำ ด้านการจูงใจ ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมในสถานศึกษา ด้านบุคลากร ด้านการทำงานเป็นทีมและด้านบริหารงบประมาณ

แนวคิดของประสิทธิผลนี้ผู้ให้คำนิยามไว้หลากหลาย ซึ่งมีความหมายแตกต่างกันขึ้นอยู่กับมุมมองของผู้เขียนหรือนักวิชาการว่ามีความคิดเห็นอย่างไรกับแนวคิดหรือความหมายของคำว่า ประสิทธิภาพ อาทิ ฮอย และมัสเกล (Mott, 1972 อ้างถึงใน Hoy and Miskel, 1991: 373) ซึ่งได้รวบรวมความคิดของนักการศึกษาที่ให้ความหมายของคำว่าประสิทธิภาพของโรงเรียนหมายถึง ความสัมพันธ์ทางวิชาการหรือความพอใจในการทำงานของครูหรือขวัญกำลังใจของสมาชิกในโรงเรียน Dessler (1986: 68-69 อ้างถึงใน วิโรจน์ ยี่ขอ, 2551: 35) ได้กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถในการปรับตัว เปลี่ยนแปลง พัฒนา ให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและความสามารถในการประชาสัมพันธ์ของสมาชิกใน สถานศึกษาเพื่อรวมพลังให้เป็นอันเดียวกันในการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา โดยประสิทธิภาพของสถานศึกษาสามารถประเมินได้จากหลายด้านซึ่ง กัญญาณัฐ ไชยชนะ (2563: 56) สรุปไว้ว่าตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพของสถานศึกษาประกอบด้วยสถานศึกษาสามารถผลิตผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติในทางบวก ตลอดจนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกรวมทั้งสามารถแก้ปัญหาในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี ซึ่ง

สอดคล้องกับ ขวัญฤทัย ภูสาระ (2562: 34) ที่กล่าวไว้ว่า การจะพิจารณาว่าสถานศึกษาใดนั้น ประสบผลสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่อาจจะดูได้จากความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาและความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา

จากเหตุผลและความสำคัญที่กล่าวมาจึงเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ซึ่งปัจจัยทางการบริหารที่นำมาใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยด้าน ปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ และปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร โดยประสิทธิผลของโรงเรียนพิจารณาจากตัวบ่งชี้ 4 ด้าน คือ ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และความสามารถในการแก้ปัญหา เพื่อที่จะได้ทราบว่าปัจจัยทางการบริหารใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี และสามารถเป็นแนวทางและกรอบแนวคิดในการกำหนดนโยบายการบริหารคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่เจตนารมณ์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี
3. เพื่อศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนรายวิชาสามัญในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2567 จำนวน 66 แห่ง ครูผู้สอนรายวิชาสามัญทั้งหมด จำนวน 3,222 คน (สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี: 2566)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนรายวิชาสามัญในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางคำนวณสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ประกอบด้วย ครูผู้สอนรายวิชาสามัญ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จำนวน 343 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียน โดยเทียบบัญชีรายชื่อโรงเรียนตามสัดส่วนของโรงเรียนและสุ่มครูในแต่ละโรงเรียนด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ข้อมูลทั่วไปของครู ได้แก่ ขนาดโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

2.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วยคำถาม 6 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ จำนวน 5 ข้อ 2) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 5 ข้อ 3) ปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร จำนวน 5 ข้อ 4) ปัจจัยด้านงบประมาณ จำนวน 5 ข้อ 5) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ จำนวน 5 ข้อ 6) ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร จำนวน 5 ข้อ รวมทั้งหมดจำนวน 30 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าน้ำหนัก 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท

2.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วยคำถาม 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จำนวน 6 ข้อ 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก จำนวน 6 ข้อ 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา จำนวน 6 ข้อ 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา

จำนวน 7 ข้อ รวมทั้งหมดจำนวน 25 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าน้ำหนัก 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ 2) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร 4) ปัจจัยด้านงบประมาณ 5) ปัจจัยด้านกระบวนการบริหาร และ 6) ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลภาพรวม ดังตาราง 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวม

ปัจจัยทางการบริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ	4.69	0.31	มากที่สุด
2. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.56	0.43	มากที่สุด
3. ปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร	4.61	0.32	มากที่สุด
4. ปัจจัยด้านงบประมาณ	4.58	0.41	มากที่สุด
5. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ	4.62	0.36	มากที่สุด
6. ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร	4.70	0.32	มากที่สุด
ภาพรวม	4.62	0.27	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

($\bar{X} = 4.62$, $SD = 0.27$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ย มากไปน้อย ดังนี้ โครงสร้างองค์การ ($\bar{X} = 4.70$, $SD = 0.32$) รองลงมาปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 4.69$, $SD = 0.31$) ปัจจัยด้านกระบวนการบริหาร ($\bar{X} = 4.62$, $SD = 0.36$) ปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ($\bar{X} = 4.61$, $SD = 0.32$) ปัจจัยด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 4.58$, $SD = 0.41$) และปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.56$, $SD = 0.43$) ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และ 4) ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา ซึ่ง ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลภาพรวม ดังตาราง 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวม

ประสิทธิผลของโรงเรียน	$\bar{X}$	SD.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.50	0.41	มาก
2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	4.58	0.37	มากที่สุด
3. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา	4.60	0.32	มากที่สุด
4. ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา	4.64	0.35	มากที่สุด
รวม	4.58	0.28	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, $SD = 0.28$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.64$, $SD = 0.35$) รองลงมาคือความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.60$, $SD = 0.32$) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($\bar{X} = 4.58$, $SD = 0.37$) และความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{X} = 4.50$, $SD = 0.41$) ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) การศึกษาตัวแปรพยากรณ์เกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยมีตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร 2) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ 3) ปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรม

องค์กร 4) ปัจจัยด้านกระบวนการบริหาร 5) ปัจจัยด้านการบริหารงบประมาณ และ 6) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและมีตัวแปรเกณฑ์ คือ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ด้วยวิธีวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) แสดงดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

ตัวแปรพยากรณ์	B	Std. Error	b	t	p
1. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ	.309	.040	.341	7.812	.000***
2. ปัจจัยด้านงบประมาณ	.212	.038	.313	5.553	.000***
3. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ	.203	.035	.258	5.880	.000***
4. ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร	.170	.036	.193	4.651	.000***
5. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	-.076	.034	-.117	-2.217	.027*
ค่าคงที่	.777	.159	-	4.89	.000***
R = .809 $R^2 = .654$ $p^* \leq .05$, $p^{***} \leq .001$					

จากตาราง 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมของตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ตัว มีค่าเท่ากับ .809 ($R = .809$) ค่าความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการพยากรณ์มีค่าเท่ากับ .159 ($\text{Std.Error} = .159$) และพบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ และปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ตัวแปรพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

เมื่อนำค่าสถิติต่างๆ มาสร้างสมการพยากรณ์ โดยมีตัวแปรพยากรณ์ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ($B = .309$, $\beta = .341$) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านงบประมาณ ($B = .212$, $\beta = .313$) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ($B = .203$, $\beta = .258$) และปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ($B = .170$, $\beta = .193$) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ($B = -.076$, $\beta = -.117$) ตามลำดับ โดยสามารถทำนายประสิทธิภาพของโรงเรียน (Y) เอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ได้ร้อยละ 65.4 ($R^2 = .654$) สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$\hat{Y} = .777 + .309 (X_1) + .212 (X_4) + .203 (X_5) + .170 (X_6) - .076 (X_2)$$

$$Z' = .341 (X_1) + .313 (X_4) + .258 (X_5) + .193 (X_6) - .117(X_2)$$

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยอภิปรายผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน ดังนี้

1. ปัจจัยทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร รองลงมาปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยด้านการบริหารงบประมาณ และปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มีวิสัยทัศน์ เป็นองค์กรที่มุ่งพัฒนาการศึกษาเอกชน ให้มีคุณภาพในการแข่งขัน โดยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการแบบมีส่วนร่วม จึงได้มีการพัฒนาปัจจัยการบริหารโรงเรียนตามประเด็นต่างๆ ข้างต้น เพื่อให้มีความสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีและเพื่อให้โรงเรียนขับเคลื่อนไปข้างหน้าอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ จักรพงษ์ วงศ์สุวรรณ (2564) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ พบว่า ปัจจัย การบริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากและมากที่สุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา รองลงมาคือ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มีพันธกิจในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานและองค์กรอื่นๆ ในการพัฒนาการศึกษาเอกชน เพื่อสังคมสันติสุข ส่งผลให้มีการร่วมมือของผู้บริหารโรงเรียน คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และหน่วยงานต่าง ๆ

ที่เกี่ยวข้องมาร่วมแก้ปัญหาเรื่องเรียน พฤติกรรมของนักเรียน และเรื่องอื่น ๆ ภายในโรงเรียน รวมทั้งส่งเสริมให้มีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งภายในโรงเรียนอย่างสันติ

3. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดปัตตานี พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดปัตตานี มีตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมด 5 ปัจจัย ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาตามลำดับ ดังนี้ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร และปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มีพันธกิจที่พัฒนาระบบบริหารการศึกษาเอกชนให้มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักธรรมภิบาล ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จึงให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำ การบริหารงบประมาณ การบริหารจัดการโรงเรียน ด้านโครงสร้างองค์กรที่มีระบบชัดเจน รวมทั้งมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ เพื่อที่จะตอบสนองต่อพันธกิจของสถานศึกษา

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ปัจจัยทางการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดปัตตานี มีตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมด 5 ปัจจัย ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาตามลำดับ ดังนี้ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร และปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

เอกสารอ้างอิง

- กัญญาณัฐ ไชยชนะ. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยพะเยา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- กรุณา ภู่มะลิ.(2557). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็กในภาค ตะวันออก.
วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, 8(1), 158-172.
- ขวัญฤทัย ภู่อาระ. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- จักรพงษ์ วงศ์สุวรรณ. (2564). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร.
- บัณฑิตาภรณ์ ศรีคำภา.(2556). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับการบริหาร
งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ยุทธนา เกื้อกุล. (2560) การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา
อิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์. บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อันวรุดดีน ดอเลาะ.(2557). ปัจจัยสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอน
ศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- อาอีดะ เจ๊ะแะ. (2558). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอน
ศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Hoy, Wayne K.and Cecil G. Miskel. (2001) Education Administration: Theory, Research and
Practice. 6th ed. Mc Graw-Hill International Edition 2001.

